

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU

Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

Commerical Printing of
All Kinds

ŠTEVILKA (NUMBER) 212

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), NOVEMBER 4, 1954

Nov grob

JOSEPH SPORAR

Včeraj zjutraj je preminil v University bolnišnici Joseph Sporar, samski, stanujoč na 4921 St. Clair Ave. Bolehal je nekaj časa. Star je bil 68 let in je bil doma iz vasi Podgorica, p. Videm, Dobropolje, odkoder je prišel v Ameriko leta 1909. Delal je pri Commercial Steel Co., zadnja tri leta pa je bil ukopjen. Bil je član društva Naprej št. 5 S.N.P.J.

Zapušča brata Louis Sporar v Denver, Colo., v Kanadi brata Viktorja, katera bosta oba prišla v Cleveland na pogreb, in v stari domovini sestro Marijo Hočevnar. Pogreb se vrši v ponedeljek zjutraj ob 9. uri iz Grdinovega pogrebnega zavoda, 1053 E. 62 St., v cerkev sv. Vida in nato na pokopališče Mt. Vrublo bo pokopano na mrtvaški oder v soboto popoldne ob 1. uri.

Poroka

V soboto zjutraj ob 10. uri se poročita Miss Kathleen Mayberry, hčerka Mrs. LeRoy Mayberry, iz Fort Worth Tex., in Lt. Anthony Skur, sin zdravnika in Mrs. Anthony Skur iz 18223 La Salle Rd. Poroka se vrši v cerkvi sv. Pavla, poročna slavnost pa večer v Slov. domu na Holmes Ave. Ženin se nahaja pri ameriški zračni sili in ima čin poročnika. Novoporočencema čestitamo in jim želimo vse najboljše v zakonskem življenju.

PRIVILEGIRANA
INDUSTRIJA

Clevelandska družba White Motor Co. objavlja bilanco za prvih devet mesecev tega leta. Čisti dobiček se je dvignil za šest procentov nad dobičkom lanskega leta, kljub temu, da se je znižala produkcija. Zopet posledica velike davčne olajšave, ki so jo dali republikanci velikim industrijskim družbam.

PROSI POLITIČNI AZIL

WASHINGTON, 3. novembra — Državno tajništvo je namignilo, da je član neke države komunističnega bloka iz delegacije pri Združenih narodih v New Yorku zaprosil državno tajništvo za politični azil. Gre za diplomata, ki je svojočasno bil pri pooblaščenstvu dotične države v Moskvi. Zavzemal je mesto vojaškega atašee. Podrobnosti bodo objavljene, ko bo vsa zadeva razčiščena.

KOMUNISTI IN OPIJ

LOS ANGELES, 3. novembra — Državna oblast, ki raziskuje mladinska zločinstva, je prišla na sled dejstvu, da so kitajski komunisti dobavljali razna mamila ravno ameriški mladini, da bi jo zadržali. Gre za veliko akcijo z začetkom v Californiji, razširila pa bi se naj na vso Ameriko.

KONCERT
ob 20-letnici
MLADINSKEGA
PEVSKEGA ZBORA
SLOV. DEL. DOMA
na Waterloo Rd.
v nedeljo, 7. novembra
ob 3.30 uri popoldne
Godbna TOMŠIČ-PAVLI
VSTOPNINA \$1.00

Ameriški jug še vedno ni za enakopravnost

Governor države Georgije je znani reakcionarec Herman Talmadge. Governor Talmadge je zoper odločbo ameriškega vrhovnega sodišča, ki je prepovedalo ločevanje po šolah med belimi in črnimi otroci. Pri zadnjih volitvah je prebivalstvo Georgije glasovalo tudi o tem, ali naj se izvede grožnja nekaterih južnih držav, da se javne šole spremenijo v privatne. Z drugimi besedami—privatniki kot starši naj skrbijo za šolske fonde, za šole, s tem pa tudi sami odločijo, v kakšne šole naj hodijo njihovi otroci.

Georgia ni sama v politiki za nadaljevanje segregacije. Ali v celoti ali delno jo podpirajo druge južne države, kot na primer Tennessee, Virginia, Mississippi in druge.

Kot je znano, gre v južnih ameriških državah tudi za druge državljanske svoboščine. Ena od teh je pravica voliti. Ali se smejo črnci registrirati za volitve, kot se registrirajo belci? Ali naj plačajo enake prispevke, pristojbine, ali pa višje? In če ne zmorejo?

So zopet države juga, ki so pri zadnjih volitvah glasovale za predloge, da se čim bolj omeji pravica črncev do registriranja za volitve.

Politični krogi v Washingtonu so bili sicer prepričani, da bo Washington, ki je hotel postaviti vzgled s tem, da je prvi odpravil ločevanje po šolah, dal pobudo tudi južnim državam, naj storijo isto. Kot so pokazale zadnje volitve, to vprašanje tudi v uglednem času ne bo rešeno po želji ameriškega vrhovnega sodišča.

Ameriško vojaško poveljstvo je za oboroženo silo javilo vest, da so med vojaštvom praktično odpadle vse razlike med vojaštvom, pa naj gre za oficirje ali vojake, hrano ali stanovanje, ali šolanje po vojaških akademijah.

McCarthy se pripravlja

WASHINGTON, 3. novembra — Dne 8. novembra se sestane senat, ki naj obsodi postopanje in metode senatorja McCarthyja. Senator McCarthy je na delu, da obsodbo prepreči. Njegovo zdravstveno stanje sicer še ni popolno. Podvrči se bo moral novi operaciji. Tem agilenjši pa so njegovi prijatelji in pomočniki, ki so začeli s posebno akcijo. Pregledujejo in zbirajo časopisne izreke z izjavami, ki so jih dali v političnem življenju drugi senatorji. Senator McCarthy hoče dokazati, da so bili drugi senatorji v svojih izjavah huji od McCarthyja. Kako naj torej taki senatorji sodijo njega, ki je pravzaprav nastopal kot kavalir v primeri s temi senatorji.

NEMCI OSTANEJO
DOMA

BONN, Nemčija 3. novembra — V Zapadni Nemčiji je bilo polno prosilcev za naselitev v Združenih državah. Kakor hitro pa so v Parizu sklenili, da se da Zapadni Nemčiji svoboda in ji dovolijo ponovno oborožitev, so ti prosilci svoje prošnje za vselitev v Ameriko umaknili.

Verovškova seja

V petek zvečer ob osmih se vrši redna seja dramskega zbora Anton Verovšek v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Seja je zelo važna in v prosti se vse članice, da se je gotovo udeležijo. Ukrepalo se bo o prihodnji prireditvi.

Težave Francije

V francoskih kolonijah v Severni Afriki, v Maroku in Tunisu, kakor tudi v Algiru so zopet oživel notra. boji. Arabci so napadli in pobili devet Francozov. To samo v enem napadu. V štirih dneh pouličnih borb je bilo 39 mrtvih. Domačini Arabci so celo javili, da je več vojakov znane francoske Tujske legije Francozom odpovedalo pokorščino in prešlo na njihovo stran.

Francoska vlada je bila prisiljena, da pojači svoje vojaštvo v teh kolonijah za 5.400 mož. To so že na poti v Afriko.

Predsednik francoske vlade Mendes France se pripravlja na pot v Washington. V Washington ima prispeti 18. novembra. Razmerje med Ameriko in Francijo je tudi zadeva ameriškega javnega mnenja. Zadnje povprašanje Gallupovega zavoda za raziskovanje javnega mnenja je pokazalo, da Amerikanci gledajo zopet simpatično na Francoze, ko gre za njihovo zblizevanje z Nemci. Nad polovico povprašanih se je izrekla v pritrilnem smislu, dočim je bilo ugodno mnenje še nedavno tega komaj tretjinsko.

ŠOLA NAJ SE V
MOSKVI

TOKIO, 3. novembra — Japonska tajna služba je prišla na sled veliki komunistični propagandi. Ugotovila je tudi, da je iz Japonske odšel v Moskvo voditelj japonskih komunistov Yojiro Konno. Japonsko je tajno zapustil na nekem ribiškem čolnu. Konno se ima vezbati v Moskvi, da postane voditelj komunistične podtalne organizacije na Japonskem.

SPIJONAŽE VSEPOVSOD

PARIZ, 3. novembra — V zadnji špijonažni aferi, ko so se izdajale francoske tajnosti o narodni obrambi komunističnim državam, je prišla v poštev tudi Jugoslavija. Stenografski zapisnikar v francoskem zunanjem ministrstvu je bil odslovljen pred sodnijo in obsojen, ker je izdal francoske načrte o zračni obrambi Jugoslaviji.

Prevzela gasolinsko postajo

Brata Richard in Frank Zaller sta pred kratkim prevzela gasolinsko postajo Pure Service Station na vogalu E. 200 St. in Pawnee Ave. Prijazno se priporočata znancem in avtomobilistom za naklonjenost pri nakupu gasolina in avtnih potrebščin. Tudi izvršila razna popravila na avtih.

Izredna seja trgovcev

Nocoj ob osmih se vrši izredna seja St. Clair Business Association v spodnji dvorani Slov. doma na St. Clair Ave. Odbor bo poročal o zaključkih božičnega načrta za naselbino, zato se prosijo vse trgovce in sploh člane te organizacije, da pridejo na sejo.

AMERIKA NAJ
POSREDUJE?

WASHINGTON, 3. novembra — V Južnoafriški zvezi se nahajajo kot delavci tudi Indijci, ki gredo v sto tisoče. Ze pokojni Gandi se je za nje zanimal. Enako njegov sin istega imena. Vlada Južnoafriške zveze uganja rasistično politiko. Po mnenju Nehruja naj Amerika posreduje. Amerika, tako se pričakuje, bo imela v tej državi težak položaj. Diktator Malan ji bo vrnil obraz, naj pometi pred svojim lastnim pragom — da naj da najprej ameriškim črncem popolno svobodo in enakopravnost.

Cepitev zoper
polio

V letu 1955 bo zoper polio cepljenih kakih devet milijonov otrok in nosnih žensk. Cepivo zoper polio, katero je iznašel profesor dr. Jonas Salk iz Pittsburgha, se je obneslo pri 1.830.000 šolskih otrocih, ki so bili to pomlad cepljeni zoper polio. Zdravstvene oblasti predvidevajo, da bodo letos meseca aprila cepile vse ljudskošolske otroke prvega razreda, postopoma pa šolarje tudi v drugih razredih. Nosne ženske se bodo cepile v 12. tednu ročnosti, in sicer v razdobju med aprilom in septembrom 1955.

Stroški so preračunani na \$9.000.000. Zdravstvene oblasti vežbajo posebno strokovno osebo, ki naj pomaga pri cepljenju. Če bo cepljenih devet milijonov ljudi, to pomeni, da bo vsako cepljenje stalo en dolar.

ALI MOKRI ALI SUHI?

Pri zadnjih volitvah so v okraju Washington države New York glasovali tudi o tem, ali naj se uvede prohibicija ali naj ostane pri prosti prodaji alkoholnih pijač. Glasovanje je izpadlo—točno po polovici, torej neodločeno.

HAVAJI IN ALJASKA
V UNIJO

WASHINGTON, 3. novembra — Z izidom včerajšnjih volitev je postalo zopet aktualno vprašanje pripustitve Havajskega otočja in Aljasko k Združenim državam. Združene države bi imele tako 50 članic. Nastala bo zanimiva borba med Eisenhowerjem in kongresom. Demokratje zahtevajo, da se vprašanje Havajskih otokov in Aljasko reši skupno, predsednik Eisenhower pa je absolutno proti temu, da bi se sprejela kot članica Unije tudi Aljaska.

Odrpala gostilno

Brata Chuck in Rudy Musgrave sta odrpala gostilno, katero bosta vodila pod imenom M. M. & R. Cafe na 6507 St. Clair Ave. Vsak petek in soboto bo igrala godba. Postregla bosta vedno z najboljšo pijačo in okusnim prigrizkom. Se priporočata v obisk.

Glasbena Matica
PODA OPERO

"MIGNON"

nedeljo, 7. nov. 1954

ob 3.30 pop.
v SLOV. NAR. DOMU,
St. Clair Ave.
Vstop:
\$1.00; \$1.50; \$2.00; \$3.00
vsi sedeži rezervirani

Demokratje imajo večino v senatu in zbornici poslancev

GEORGE H. BENDER, SENATOR OHIO;
BURKE—NAJ SE ŠTEJE ZNOVA

Politični položaj ob naključju Enakopravnosti. George H. Bender je zmagal nad Thomas A. Burkejem s skromno večino 9.355 glasov, vendar se iz okolice Burkeja namiguje, da bo Burke zahteval ponovno štetje. Zbornica poslancev v Washingtonu ima 232 demokratov in 203 republikancev. Senat, vsaj tako je z gotovostjo računati, 48 demokratov, 47 republikancev in enega neodvisnega republikanca Morseja iz Oregona. Bivši predsednik Harry A. Truman je Morseja označil za progresivnega demokrata. Gre še za senatorja iz Oregona. Borba gre med demokratom Richard L. Neubergerjem, ki vodi, ko dajemo to poročilo, z približno 3.000 glasovi nad republikancem Guy Cordonom, ki je bil do sedaj v senatu. Če zmaga Neuberger, kar se računa z gotovostjo, bodo demokratje dobili v Oregonu prvič po 40 letih svojega senatorja. Z demokratsko večino tudi v senatu, se položaj v odborih in pododborih bistveno spremeni. Senator McCarthy bo odletel kot predsednik znanega preiskovalnega odbora.

Značilne izjave

Ena najbolj ljutih borb za mesto senatorja se je vršila v državi Illinois. Tam je kandidiral na demokratski listi dosedanji senator Paul Douglas, proti njemu pa je nastopil republikanec Meek, ki je predsednik zveze malih trgovcev. Meek je ob prvih nastopih svoje propagande napovedal, da bo odpravil zadnje ostanke Rooseveltovega New Deal. Kasneje je svoje politične govore omilil in prosil Belo hišo za pomoč v politični agitaciji. Eisenhower mu je to pomoč obljubil, Meek pa obratno njemu, da če bo izvoljen, bo podpiral Eisenhowerjev program.

V Illinoisu je torej šlo za to ali naj pademo nazaj v dobo pred Rooseveltom, ali pa nadaljujemo njegovo politiko. Demokrat Paul Douglas, ki je prepričevalno porazil Meeka, je ob ponovni izvolitvi značilno pripomnil: "Mene niso volili samo demokratje, marveč tudi neodvisni, tudi tisti republikanci, ki se zavedajo, da se kolo časa ne da obrniti nazaj. Za splošno blaginjo, iz ljudstva, za ljudstvo z ljudstvom!"

Predsednik izvršilnega odbora demokratske stranke Mitchell je slavil demokratsko zmago, obenem pa napovedal, da se bo umaknil v privatno življenje. Šel bo nazaj v pisarno v Chicago, ker se mora pobrigati za materialno stran svoje družine. Kot prvi, ki je komentiral izid volitev, je bil Harry Truman, bivši predsednik republike. Poveljil je svojo napoved, da je prišel čas, ko je potrebna sprememba. Za demokratje je bila značilna ne samo zmaga v spodnji zbornici, marveč tudi, ko je šlo za governorje.

V demokratskih vrstah se naglašala pomen izvolitve Averella Harrimana za governorja pomembne države New York. To mesto so demokratje iztrgali republikancem iz rok po 12 letih. Za republikanca se je potegoval poleg kandidata Ivesa, ki je kandidiral za governorja, tudi osebnost Eisenhower in sedanji governor Thomas Dewey. Ives je prispel. Trdi se, da bo zmaga v New Yorku imela velik učinek tudi na vodstvo demokratske stranke, katero da bo padlo v roke sedanjemu idejnemu voditelju demokratov, Adlaiu Stevensonu. Stevenson naj tako na domesti Mitchella.

Klaverna izjava Halla
Predsednik izvršilnega odbora republikanske stranke Hall se

je tudi oglašil. Priznal je poraz republikancev, pa se je tolažil s tem, da boljšega izida volitev republikanska stranka itak ni pričakovala. Zanimivo pri tem je dejstvo, da države New York, ki je izvolila demokratskega governorja, sploh ni omenil.

Demokratski governorji

Demokratska stranka je nesporno izvojevala governerska mesta v Ohio, Pennsylvaniji, New Yorku, Minnesoti, Michiganu, Coloradu, Connecticutu. Med važnimi državami, kjer so republikanci dobili governorje, sta Californija in Massachusetts.

Lausche petič governor

Zadnje dni pred volitvami so vodili republikanci v Ohio tiho in zahrbtno agitacijo. Od volilca do volilca se je širil ošitek, da ne gre, da bi Frank Lausche delal v Ameriki izjemo. Da Lausche kandidira že petič, to je bilo za republikance, ne vse, nekaj nezasišane. Dala se je primera s predsednikom republikanske stranke, ki more po najnovjšem dopolnilu k ustavi, kandidirati samo dvakrat. Četudi ni državnega zakona, ki bi isto določevala za governorje, politična svoboda da zahteva, da se tudi governorji volijo le za krajše dobe. Da Lausche kandidira že petič, to naj bi bilo hudo politično zlo. Kljub vsej tej politični agitaciji pa je 58-letni Lausche porazil republikanca Rhodessa s prečiševalno večino 200.000 glasov. Politične naloge demokratov

V Washingtonu so napovedovali, da bodo demokratje podpisali po večini zunanjo politiko predsednika Eisenhowerja, in delno njegovo notranjo politiko. Kar se tiče zunanje trgovine, naj se sedanji zakon o prostostji izmenjavi blaga na mednarodnem trgu podaljša za nadaljnja tri leta. Z demokrati pa bo imel Eisenhower težave, ko bo šlo za tale vprašanja: davki, cene kmetijskim pridelkom, ameriška narodna obramba in reforma socialne zakonodaje.

Kar se tiče davkov, vemo, da je bila Eisenhowerjeva davčna reforma v bistvu namenjena le velikemu kapitalu. Družbe so izkazale kljub upadu pri produkciji in prodaji, ogromne dobičke, ker pač niso plačale prejšnjega davka.

Demokratje stojijo v politiki do farmerjev na stališču, da naj se 90 procentna pariteta, s tem pa tudi federalna podpora obdrži še nadalje.

V ljudski, posebno socialni za-

GEORGE H. BENDER

konodaji sta dve točki: Zopet sprožiti predlog, da se zviša letni dohodek, ki ni obdavčen in ki sedaj znaša \$600, ali na \$700 ali na \$800. V delavski socialni zakonodaji pa naj se končno pristopi k rešitvi in spremembi Taft-Hartleyevega delavskega zakona. Demokratje z delavstvom vred zagovarjajo politiko, da je ameriško narodno obrambo ojačiti. Indirektno gre ta predlog tudi za tem, da se oživi produkcija, četudi gre za vojno industrijo. S popolno zmago v spodnji zbornici bodo demokratje prevzeli tudi vodstvo številnih odborov in pododborov tega zakonodajnega telesa.

Zadnje vesti

Deževno vreme s snegom se napoveduje za danes in jutri, sicer pa je ves ameriški severozapad in vzhod v takem vremenu. Najvišja temperatura dneva bo 42 stopinj, najnižja pa 30 stopinj.

Včeraj si je porota, ki naj sodi zdravnika Shepparda o krivdi ali nekrivdi umora njegove žene Marilyn, v njegovi prisotnosti ogledala kraj zaloigre, torej njegov dom, kjer je bila dne 4. julija Marilyn umorjena. Z današnjim dnem stopa proces zoper zdravnika Shepparda v redno razpravo. Začelo se bo s zasliševanjem priča.

Bertha Elliott, v Clevelandu znana kot republikanska delavka, je prisostvovala pogrebu svojega prijatelja pokojnega Duffey Penmana. Na pokopališču Lakeview je tudi njo zadela kap do smrti.

Predsednik Eisenhower je določil generala Collinsa za ameriškega vojaškega in diplomatskega zastopnika v Vietnamu, Indokini, ki je še ostal pod francoskim nadzorstvom. Collins odpotuje na službeno mesto že danes. Kakor javlja Bela hiša, je njegova naloga ta, da prepreči, da tudi južni Vietnam ne pade v roke komunistom.

Spopadi med Chiang-kajšekom in komunističnimi Kitajci trajajo po otokih v vodah okrog Formoze že četrti dan. Danes so javili iz Formoze, da so Kitajci iz celine bombardirali iz zraka več otokov, severno od Formoze, ki so znane vojaške postojanke Chiang-Kajškega.

Redna seja

Redna seja društva Združeni bratje št. 26 S.N.P.J. se vrši v soboto zvečer ob osmih v Slov. domu na Waterloo Rd. Vabi se člane, da se je udeleže.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HEnderson 1-5311 — HEnderson 1-5312
Issued Every Day
Except Saturdays, Sundays, Holidays and the First Week in July

SUBSCRIPTION RATES — (CENE NAROČNINI)	
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town (Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):	
For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries: (Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):	
For One Year—(Za eno leto)	\$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	7.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

SENATOR IN POSLANEC

(2)

Položaj senatorja kot takega je že določen. Zastopa državo. Ima krajevno vzeto širši obseg. Poslanec zastopa praktično vzeto le en volilni okraj te države. Gledano s tega stališča bi mu bilo delovanje že v naprej nekam omejeno. Dejansko in pravno temu ni tako. Ima pa kot poslanec svojo posebnost, da se bavi z javnimi vprašanji okraja, rekli bi prav v podrobnosti.

Lincoln je skoval krilatico: Iz ljudstva, z ljudstvom, za ljudstvo! Položaj poslanca je za uveljavljanje tega programa naravnost prikladen. Navzdol se izživlja naše življenje. Visoke politične linije lahko obvisijo v zraku, če jih ne navežemo na praktično življenje. Sicer pa vemo tudi iz življenja velikih politikov, da so imeli največ uspeha tisti, ki so življenje razumeli in zgradili v podrobnostih. Ko pa se poslanec peča recimo z malim, kar dobro obdela, zakaj bi ne gledal tudi na veliko! Neposredni dotik z ljudstvom, njegove težave pri spodnjih upravnih področjih kot so naše občine, ga stavijo vedno prav pred konkretne naloge. Tudi ko gre za ceste, za javna poslopja, za izobrazbo, šolo, za ljudsko zdravje. Končno ima ravno poslanec s tem neposrednim stikom z ljudstvom možnost primere s stanjem po drugih volilnih okrajih. Povdarjamo praktično življenje. Nam se ne zdi slučajno, da je na primer zelo pomemben finančno gospodarski odbor ameriške spodnje zbornice. Gre pač za nekaj, kar vsakega državljana precej žuli. To so davki. Kako in komu se bodo davki nalagali, o tem se najprej posvetujejo poslanci v tem odboru, ki je na vsezadnje važen za vso finančno davčno politiko ameriškega kongresa. Morda je pri zasedanjih spodnje zbornice nekaj težav, ko gre za tako imenovani "kvorum." Poslanec je veliko, jih je več kot senatorjev, — 435 proti 96. Pravila tudi določajo, da mora biti, če se hoče polnočno sklepati, navzoča gotova večina, gotovo število poslancev. Možno je tudi, da se poslanec zaveda, da je le en član razmeroma visokega števila 435, pa si misli, da njegova prisotnost ni vedno potrebna, da bodo delo že drugi opravili. V praktičnem političnem življenju se večkrat dogodi, da je zbornica nesklepčna, ker ni dovolj poslancev na razpolago. To se je zgodilo na primer zadnji italijanski vladi, ki je hotela predložiti spodnji zbornici v odobritev zadnji dogovor v Parizu, ki se je tikal Nemčije. Vlada je štela in štela, pa ni dobila prisotnih toliko poslancev, da bi o tem predlogu sploh mogla razpravljati.

Kot povsod, gre tudi v življenju ameriške spodnje zbornice za kakovost njenih članov. Za osebnost poslanca gre!

Z zmago demokratov v spodnji zbornici je dana tem poslancem najlepša prilika, da uveljavijo demokratski program. Ko povdarjamo osebnost poslanca, naj povdarimo tudi, da izrazitega strankarskega programa med ameriški strankami sploh ni. Tudi ni izrazite strankarske discipline kot jo imajo na primer socialno demokratska ali komunistična stranka. V danem okviru je dana poslanca popolna iniciativa, da sam predlaga, da si sam zastavi problem in ga skuša potem svoje zbornice uveljaviti.

Nalog ima ravno v sedanjem času ameriški poslanec, član spodnje zbornice izredno veliko. In to na vseh poljih. Prav od kakovosti njegove osebe pa je in bo odvisno ali bo spodnja zbornica le navadni glasovalni stroj, ali pa bo šlo za karakterne ljudi, ki mislijo s svojo glavo.

Republikanci z Eisenhowerjem na čelu so ustvarili nek tip političnega življenja, ki je v svoji globini gotovo neameriški. To je malikovanje ameriškega predsednika v osebi Eisenhowerja. Eisenhower naj bo vse! Eisenhower je končno predsednik republike prav do leta 1956. Imamo vtis, da se Eisenhower odra, na katerega so ga postavili

UREDNIKOVA POŠTA

SEZONA KULTURNIH PRIREDB V SLOV. DEL. DOMU

EUCLID, Ohio—Kar štiri pomembne kulturne prireditve se bodo vršile tekom tega meseca v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Vse te prireditve so velikega pomena za nas. Ponosni smo lahko Slovenci in Hrvati, da moremo prirediti kar štiri lepe in velike kulturne priredbe v enem mesecu. Veseli smo, da bomo imeli zopet nekaj duševnega užitka, ki nam je ravno tako potreben kot hrana za naše telo. Koristno je za naše zdravje ker pozabimo na vsakdanje skrbi ko uživamo lepo slovensko petje in se zabavamo v krogu pevcev in znancev.

Hvaležni moramo biti našim kulturnim delavcem, ki se tako veliko trudijo in žrtvujejo za tako lepo kulturno stvar za naš slovenski narod v novi domovini. Vsa čast in priznanje jim! Naša dolžnost je, da jim napolnimo dvorano ko priredijo kaj, da jim izkažemo naše veselje in damo jim korajžjo, da nadaljuje s svojim kulturnim delom. Pomagajmo tem kulturnim skupinam in priznajmo, da je naš Slov. del. dom bil vedno prvi na kulturnem polju. Tudi delegati na zadnji konvenciji S.N.P.J. so dali veliko priznanja temu Domu, ko so z veliko večino odglasovali, da se prihodnja konvencija S.N.P.J. vrši v Slov. del. domu. Ponosni smo na to in izrekamo vam hvala lepa!

Torej, da preidemo k stvari, o kateri sem mislil pisati. Najprej bo Mladinski pevski zbor, ki prejeva že 20 let v našem Slov. del. domu, letos obhajal 20-letnico obstoja. Proslava se vrši v nedeljo, 7. novembra. Pričetek bo ob 2.30 uri popoldne. Počan bo zelo lep koncert. Vsi, ki prihajate na njih koncerte, to veste. Njih koncerti so vedno lepi in posetniki imajo užitek od njih. Ta koncert bo pa nekaj posebnega. Torej, napolnimo tem malčkom dvorano do zadnjega kotička. Razveselimo jih z našo navzočnostjo, da bodo še dolgo let veselo prepevali. To so otroci druge in tretje tu rojene generacije, a trudijo se, da pojejo slovensko. Vsa čast tudi njih staršem. Torej kličem vam — le tako naprej!

Druga večja in važna proslava to 14. novembra. V to okrožje spadajo društva S.N.P.J. bodo priredila proslavo 50-letnice S.N.P.J. Počan bo krasen program in nastopila bosta dobra govornika—Lotrich iz Chicago, ki bo govoril v angleščini, in Math Petrovich iz Clevelanda, ki bo govoril v slovenščini. Oba sta poznana kot izvrstna govornika in navzoči ju bodo z zanimanjem poslušali. Nastopili bodo tudi razni pevci, kot od zbora Jarja, Jadran, Mladinski zbor itd. Torej, vabljeni ste posebno člani S.N.P.J., da pridete na to veliko proslavo. Pripeljte tudi svoje znance in prijatelje, da bo zabava tem bolj slavnostna.

Tretja prireditev bo koncert zbora Jadran v nedeljo, 21. novembra. Tudi njih program bo pomemben in užitekopoln. Pri Jadranu so večina tukaj rojeni pevci. Tudi za njih prireditev je naša dolžnost, da jim napolnimo dvorano.

Četrta prireditev na nedeljo, 28. novembra bo pa od dramskega društva Anton Verovšek, ki vprizori Finžgarjevo dramo "Razvalina življenja." Poteklo je že precej časa, odkar nam je dramsko društvo Anton Verovšek podalo igro na odru. Zdaj ko jo poda, smo pa dolžni, da jim poplačamo trud s tem, da napolnimo dvorano do zadnjega kotička.

Pridite torej na vse te štiri lepe prireditve. Ne bo vam žal, užitka boste imeli veliko, obenem boste pa dali priznanje in korajžjo še za nadaljnje delo na kulturnem polju onim, ki se žrtvujejo, da nam pokažejo nekaj lepega na odru.

John Lokar st.

Koncert Mladinskega pevskega zbora

V petju so tako mu tekla leta, s trakom narodnim so okrašena, za obstanek z borbo so odeta, narodu naj bodo posvečena.

CLEVELAND, Ohio—Da, tako so temu zboru tekla leta, kakor je bilo razvidno iz dopisov, v katerih je bilo opisanega o prošlosti, katera poteka v narodnem duhu, okrašena takorekoč z narodnim trakom. Volja zbora in naroda je bila močnejša od vseh prestanih težkoč, zato ta Mladinski zbor še živi in gre naprej. Če bo pa še v bodoče tako močna volja za obstanek, bo zbor živel še dolgo in opravljal svoje delo na kulturnem in pevskem polju. Navzlic mnogim oviram in težavam, je pri zboru poteklo mnogo ur v zadovoljstvu, veselju, narodnem ponosu in zadoščenju, da bo mogoče enkrat zgodovinska rekla, da naši maloštevilni ljudje so ravno tako dobro in vstrajno gojili našo narodno kulturo na tujih tleh, kakor mnogomilijonski narodi.

Programa ne bom opisoval, ker tega boste videli v dvorani. Le to naj pripomnim, da se je delalo kar se je največ dalo, da se dobi kolikor največ mogoče iz teh otrok, ki izhajajo iz današnjega, odnosno iz druge in tretje generacije naših ljudi. Te se morajo najprej naučiti slovenske besede, potem šele petja. Primerjajte koliko težav je pri tem, ker je tem otrokom izgovorjava slovenskih besed toliko bolj tuja kot pa je bila njih staršem pred dvajsetimi leti, ko so znali skoro vsi otroci vsaj malo slovenščine.

Za deklamacijo v pesniški obliki, ki je spisana in povzeta iz dvajsetletnega zbora, je v dvajsetih kiticah, kar bi predstavljalo dvajsetletnico in bo za vsako kitico deklamacije prišel eden otrok na oder, da bo ob zadnji kitici stalo dvajset otrok v vrsti na odru. Ker je to že precej velika deklamacija in bi jo eden od otrok le težko izdeloval, se je določilo, da jo podata dva bolj sposobna v izgovorjavi, da se bo lažje razumelo besede.

Učitelj petja je Mr. Joseph Gregurinič, pianistka pa Miss J. Terček. Koncert se vrši v nedeljo, 7. novembra ob 3.30 uri popoldne v Slov. del. domu na Waterloo Rd. kamor ste vsi vabljeni, in kjer boste imeli nekaj ur lepega duševnega užitka. Pridite!

J. Tomšič.

Letni bazar krožka št. 3 Progresivnih Slovencev

EUCLID, Ohio—Kar hitro se bližamo času letnega bazara krožka št. 3 Progresivnih Slovencev. Že v naprej se priporočamo in vabimo cenjeno občinstvo, posebno vse naše članice in članice sosednjih krožkov, da nas posejete na dan bazarja, to je v nedeljo, 14. novembra v Ameriško jugoslovansko centru na Recher Ave.

Vabljeni ste, da pridete in si ogledate našo razstavo, trud naših članic. Naš krožek si je lansko leto ustanovil svoj šivalni klub. Preko zadnje zime smo izdelale krasno posteljno pregrinjalo, katero je bilo darovano po naši članici Gačnik. Najlepša hvala ji!

Našile in nakvačkale smo tudi čisti drugih krasnih predmetov. Dosti naših članic ni moglo prihajati na sestanke šivalnega kluba, sem pa gotova, da nas bodo te članice lepo presenetile na dan bazarja s kakim lepim darilcem v obliki ročnega dela ali pa peciva, za kar se jim že v naprej zahvaljujemo. Pričakujemo, da bomo imele večjo izbero vsakovrstnega ročnega dela, s katerim bomo zadovoljile naše posetnike, ki bodo z nakupi istih nam pomagali.

Pri krožku imamo tudi izurjene kuharice, ki bodo napekle in navrle okusnega peciva, s katerim se boste lahko založili. Tudi kar se tiče okrepčil, ki se jih bo serviralo na bazarju, bo najboljše preskrbljeno. Kuharice bodo pripravile nekaj dobrega za poč zob, brihke kelnarice bodo pa točile hladno pijačo.

Bazar se prične ob 2. uri popoldne, zvečer se pa vrši ples. Za veselo poskočnice bo skrbela Grabnarjeva godba. Torej, še enkrat vas prav prijazno vabimo, pridite od blizu in daleč, pridružite se veseli družbi in vem, da vam ne bo žal. Na svidenje, 14. novembra v A.J.C. na Recher Ave.

Louise Dordich.

Svetovno znana, odlična umetnica v kuhinji, ki nastopa v posebnih demonstracijah kuhe na televiziji, Dióne Lucas, bo osebno navzoča na razstavi hišnih pripomočkov in živil (Food and Home Show) v Public avditoriju na 8. in 9. nov. Nastopila bo od 3. do 4. ure popoldne in od 8. do 9. zvečer, ko bo na oba dneva podala posebno demonstracijo na novih samovžigalnih pečeh.

ZBIranJE AMERIŠKE FOLKLORE ZA KONGRESNO KNJIŽNICO

Ljudje iz vseh krajev Zed. držav prispevajo k zbirki narodopisa v Kongresni knjižnici v Washingtonu, D. C. Opozoril je ljudi na to stvar petminutni nedeljski radio program na National Broadcasting System. Za vsako nedeljo pripravi nov govor o folklori eden od članov uredniškega štaba.

Beseda folklore pomeni po slovensko narodopis ali narodnoznanstvo in to vključuje pesmi, pripovedi, znane reke in pregovore, šege in navade ter praznovanje, ki se prenaša iz roda v rod. Prav zato je tudi predmet proučevanja, ker meče luč na socialno zgodovino naroda. Ameriška folklorika n. pr. je mešanica različnih znanj ter kot taka odraža vsakdanje življenje Američanov od časa, ko so se na tem kontinentu pričeli naseljevati ljudje iz raznih krajev in dežel sveta. Iz te mešanice se zrcali prehod iz podeželskega in kmečkega življenja v mestno in industrijsko.

Prej omenjeni govori na radio programu vključujejo: ljudske govore in govorico, imena krajev, otroške igre in rime; prigode, tradicionalne domače remedure, vraže, šege in navade v zvezi s snubljenjem in moštvi in razlaga ljudskih pesmi ter njihov izvor. Večkrat na programu predvajajo pesmi in godbo iz bogate zbirke plošč, ki jih ima Kongresna knjižnica. Že od 1. 1928 zbirajo in rekordirajo ameriške ljudske pesmi, katerih imajo sedaj okrog 40.000 rekordiranih. Med njimi so tudi narodne pesmi.

Velik odziv radio poslušalcev na apel, da po možnosti pošljejo dežel Latinske Amerike.

Danes se morda zdi taka kura bradavic malce čudna, naglašajo knjižnica, ali veliko število takih in podobnih posameznosti iz naše folklorne nudi bogat material za bodočo proučevanja nanašajoča se na važne pojave v ameriški socialni zgodovini.

(Common Council)

REZANJE Z VETROM

Naslov se bo bralcu zdel malo čuden in si bo rekel: "Menda z nožem, ne z vetrom!" Zato si oglejmo novi rezalni stroj za rezanje izredno tankih rezin raznih snovi, od zabesta do cinka, ki ga uporabljajo zdaj v tucatu ameriških raziskovalnih laboratorijev. Nož je montiran na obodu kolesa, ki se vrti z zelo veliko brzino. Menijo, da v resnici reže mala zračna blazinica, ki jo pred seboj komprimira vrteče se rezilno noža. Ta, sicer čuden zaključek, je rezultat dela Dr. Fullama, mikroskopista raziskovalnih laboratorijev družbe General Electric in iznajditelja tega stroja za rezanje.

Stroj, ki ga imenujejo mikrotom, ima nož na obodu kolesa s premerom 76 mm. Kolo vrtil majhen motor z močjo ene tretjine KS, pri polni brzini napravi kolo 65.000 obratov v minuti in rezilo se vrtil z brzino 400 metrov v sekundi, kar daje brzino 1450 kilometrov na uro, torej z dosti večjo brzino od brzine zvoka.

Mikrotom uporabljajo za dobivanje rezin, ki jih raziskujejo z elektronskim mikroskopom. Uspelo jim je napraviti rezine kovin, ki so bile debele samo tisočinko premera človeškega lasu. Take rezine človeško oko seveda sploh ne more videti, elektronski mikroskop jo pa poveča 25.000 krat. Pri tej povečavi bi bil človeški las ko veliko drevo. Še večje povečave dobijo na ta način, da vzorec fotografirajo skozi mikroskop in to s sliko spet povečajo.

Menijo, da zračna blazinica, ki jo pred seboj komprimira z nadzvočno brzino vrteče se rezilo, trga material tako gladko, da za nož ne preostane nobeno drugo delo, kot da preide skozi na ta način že napravljen rez. Dr. Fullam je prišel do zaključka, da reže zrak in ne nož, ker se ta pri rezanju ni nič skrhal ali obrabil, poleg tega pa tudi misli, da rezanje ni odvisno od nožev ostrosti. On meni, da je čim bolj oster nož potreben le za to, da je zračna blazinica, ki v resnici reže, čim bolj tenka. Dr. Fullam meni, da bi se na podoben način moglo rezati celo z navadno železno ročico, če bi se jo le moglo vrteti z zadostno brzino.

Vzorci materiala, ki ga režejo na ta način, so seveda majhni, največ do debelosti svinčnikove mine. Material pride pod rezilo s strani podobno kot n. pr. salama v stroju za rezanje. Slišati ni nobenega šuma od samega rezanja, temveč samo šum motorja.

V laboratorijih režejo s tem strojem plutovino, kosti, sljudo, razne kovine, les in plastični material. S strojem pa ni mogoče rezati gume ali vitalija, ki je zelo trda kovina. Gumo bi stroj rezal le, če je zmrzjena ali tako vulkanizirana, da je krhka. Stroj bi rezal tudi najtise kovine, če bi se rezilo moglo vrteti še z mnogo večjo brzino.

—Ljudska Pravica

RADODARNA KRAVA

A. Drexler, kmetovalec iz neke vasi blizu Oxforda, Anglija, je svojo sedemletno frizirsko kravo po pravici imenoval Zerdar Radobarna, saj je najmlajša krava na svetu, ki je dala že 50.000 litrov mleka.

OD KAČJIH PIKOV UMRE LETNO 30 DO 40.000 LJUDI

Svetovna zdravstvena organizacija je nedavno objavila zanimive podatke o tem, koliko ljudi umre letno od kačjih pikov. Največ smrtnih primerov je v Aziji, kjer letno umre 25 do 30.000 ljudi. Na drugem mestu je Južna Amerika s 3000 smrtnih primerov, Severna Amerika in Evropa s 500 in končno Oceanija s 50 smrtnimi primeri letno.

GLASBENA
MATICAPODA
OPERO

"MIGNON"

v nedeljo, 7. nov. 1954 ob 3.30 pop.
v SLOV. NAR. DOMU, ST. CLAIR AVE.Vstop.:
\$1.00; \$1.50; \$2.00; \$3.00
vsi sedeži rezervirani

TELEVIZIJA

Televizija je prenašanje slik z elektromagnetnim valovi na daljavo, tako da jih je tamkaj mogoče videti ob istem času. Svetlobne valove slik spremenijo v elektromagnetne valove, ki jih nato pošljejo od oddajnega aparata skozi zrak v sprejemni aparat in jih tamkaj spet spremenijo v svetlobne valove, odnosno v okencu sprejemnega aparata sliko, kakršna je pred snemalnikom, oziroma oddajnim aparatom.

Prva oddaja slike na daljavo s pomočjo električnih tokov je uspela Bakewellu leta 1847. To je bila telefotografija ali prenos ene slike na daljavo, ne pa še televizija ali prenos živih slik oziroma gibljivih slik, kakor jih človeško oko opaža podobno kot v kinu. Glavna razlika med telefotografijo in televizijo je v tem, da je za telefotografski prenos ene slike potrebnih več minut, a za televizijski prenos "živih" prizorov je mogoče prenesti najmanj 25 slik na sekundo. Velika prednost telefotografskega prenosa slik pred televizijo je da je pri njem z uporabo dolgih valov mogoč prenos na daljavo več tisoč kilometrov, medtem ko je televizija omejena na mnogo manjše razdalje, ki so le malo večje od naravnega horizonta oziroma doznosti.

Televizijo sta omogočila May, ki je leta 1873 odkril fotoelektrično celico (t. j. napravo, ki omogoča pretvarjanje svetlobnih valov v električne) in leta 1911 De Forest z odkritjem ojačevalne elektronske cevi. Posebno pomemben napredek so dosegli v televiziji med prejšnjo vojno v Franciji, v splošnem pa z razvojem radarske tehnike.

Princip televizije je naslednji: Slika za oddajo je razdeljena v veliko število točk podobno kot vsaka tiskana slika, razen polnoma črnih ploskev, ki morajo biti tako majhne, da imajo vsaka točka samo en svetlobni žarek. Z modernimi sredstvi je mogoče v daljavi reproducirati te točke z njihovo svetlobo in nato ga ter postopek televizije je, da v točno določenem redu reproducira v spremnem aparatu vse točke s tolikšno brzino, da v trenutku sestavijo v okencu sprejemnega aparata natančno tisto sliko, ki je pred snemalnim ozi-

PRODA SE BUNGALOW
s 7 sobami; 4 spalnice, garaža za 2 avta. Novo zgrajen. Na 19970 So. Lake Shore. Odprt na ogled bo v soboto in nedeljo od 2. do 6. ure. Za podrobnosti pokličite WI 3-0921

Išče se priletno dvojico
že na pokojnini, ali pa samo moškega ali samo ženske, da bi oskrbovala okoli doma. Dobi prsto najemnino, elektriko in klet. Za naslov se poizve v uradu Enakopravnosti.
HE 1-5311

2 PRILETNI VDOVI,
ENA ZAPOSLENA, ŽELITE DOBITI V NAJEM ENO ALI DVE SOBE S KUHINJO, V COLLINGSWOODSKI NASELBINI.
Klor ima za oddati naj sporoči na PO 1-6654

V NAJEM

V NAJEM SE ODDA
CISTO SOBO, POSTENEMU MOSKEMU.
Vpraša se na 1031 East 71st Street

2 lepi opremljeni sobi
SE ODDA V NAJEM MOSKIM ALI ZAKONSKEMU PARU. VSE UGODNOSTI.
Vpraša se na 4536 WARNER RD., DI 1-3832

HIŠE NAPRODAJ

Pasnow Ave., od E. 185 St.
Lepa hiša za eno družino. 5 sob, klet pod vso hišo. Gorkota na plin, beneški zastori in preproge. Garaža za dva avta in dovoz. Cena \$15,900.

KOVAC REALTY
960 East 185th St.—KE 1-5030

roma oddajnim televizijskim aparatom, a najmanj 25 slik v sekundi.

Glavni elementi televizije so naslednji:

1. Optični aparat, ki projicira sliko na površino v oddajnem aparatu. Ta je sestavljena iz mozaika fotoelektričnih celic (na 1 mm² je 400 teh celic).

2. Snop elektronov, ki omogoča prenos v elemente razstavljenih slike na ta način, da prehaja po vrsti čez vse fotoelektrične celice mozaika in pri tem pretvarja svetlobo vsake točke na sliki v slab električni tok. Ti dve funkciji opravlja aparat, ki se imenuje ikonoskop.

3. Ojačevalec dobljenih tokov, ki modulirajo (izpreminjajo) napetosti elektromagnetnih valov, s katerimi se prenašajo slike skozi atmosfero do sprejemnega aparata.

4. Organ za sinhronizacijo (popolno časovno skladnost), ki uravnava prehajanje elektronskih snopov preko slike in daje specialne signale. Ti signali omogočajo ostvareitev točne časovne skladnosti med oddajo slik v oddajni in reprodukcijo slik v sprejemni postaji.

5. Katodna cev za reprodukcijo slik v sprejemnem aparatu, v kateri opravljajo glavno delo elektroni, podobno kakor v ikonoskopu. Dno lijakaste katodne cevi je prevlečeno s fluorescentno plastjo (zaslon), na kateri ostvarja sliko elektronski snop, ki ga izseva katodna cev. Na poseben način uravnan elektronski snop obide po vrsti vse točke fluorescentnega zaslona popolnoma sinhronsko z elektronskim snopom, ki proučuje mozaik fotoelektričnih celic v ikonoskopu oddajnega aparata. Elektronski snop v katodi sprejemnega apa-

rata je moduliran z električnimi sunki, ki prihajajo vanj z elektromagnetnimi valovi skozi na že opisani način modulirani od elektronskega snopa v oddajniku. Tako se ustvarja na zaslonu sprejemnega aparata (v okencu) slika z enako svetlimi elementi odnosno točkami, kakor so na mozaiku oddajnega aparata.

Na ta način in pa zaradi vztrajnosti slik v človeški zenici vidi gledalec na fluorescentni steni katodne cevi enake slike kot na mozaiku fotoelektričnih celic oddajnega aparata.

Število informacij, ki jih je treba prenesti (v tem primeru so to informacije o srednjem svetlobnem tonu vsake posamezne točke), je zelo veliko. Zato morajo imeti električni tokovi, ki prenašajo te svetlobne jakosti, zelo velik obseg frekvenc, in sicer od 25 do 30 milijonov ciklov ali period v sekundi. V televiziji uporabljajo zelo kratke, decimetrsk in metrske valove (od 30 cm do 30 m). Zaradi tega je doseg televizije le malo večji od vidnosti, kajti ti ultrakratki valovi se ne odbijajo od visokih, ioniziranih plasti zemeljske

atmosfere, kakor se odbijajo kratki valovi, marveč se širijo samo premočrtno, kakor se širi svetloba. Za povečanje dosega televizije morajo uporabljati zelo visoke oddajne antene (v Parizu na primer Eiffelov stolp) in pa čim bolj oddaljene in visoko ležeče relejne postaje.

Televizijo so omogočile šele elektronske cevi. Danes se peča z njihovo izdelavo posebna industrija, ki proizvaja vsako leto več milijonov elektronov nad 1000 vrst za oddajne in sprejemne radijske in televizijske aparate in postaje.

Elektronska cev sama je pa brez moči. Električni delci, ki jih uravnava, ostanejo zaprti v njej. Energijo, ki jo vsrkavajo in transformirajo, morajo prejeti od zunaj z elektromagnetnimi valovi. To nam pojasnjuje, zakaj sta radijska in radarska tehnika ter elektronika v tako tesni in neločljivi zvezi.

Fotoelektrične celice so razvrščene v mozaiku po ravnih črtah. V Franciji imajo mozaik oddajnega in sprejemnega aparata s 455 do 819 črtami, v ZDA s 525, v Angliji s 405 in na Ni-

zozemskem s 625 črtami. V Francijo prenašajo v sekundi 25 slik, v ZDA pa 30 slik.

Teško si moremo predstaviti vse bodoče možnosti televizije, ki je zdaj šele v začetni dobi razvoja. V ZDA je v uporabi že nad milijon televizijskih sprejemnikov, brzino proizvodnje pa še povečujejo. Podobno je v drugih velikih industrijskih državah. Podoba je, da zaradi vedno večje uporabe televizije ostale reproduktivne umetnosti ne bodo trpele. Gledanje nekega gledališkega dela v televizijskem aparatu ne more zamenjati gledanja istega dela v gledališču, podobno kot poslušanje koncerta v radioaparatu ne more zame-

STANOVANJE SE ODDA
4 sobe, kopalnica, zgoraj, se odda odrasli družini. Najemnina \$38.00. Nahaja se na E. 79 St., nasproti White Motor Co.
Pokličite EX 1-0564

ZAVAROVALNINA
na HIŠO BIZNES - AVTO - ŽIVLJENJE
Pomnite, da kakršnokoli zavarovalnino vi potrebujete, vam jo lahko preskrbi
DANIEL STAKICH
815 EAST 185th STREET
poleg
St. Clair Savings & Loan Co.
tel. KE 1-1934

njati poslušanje istega koncerta v koncertni dvorani, ker radijski aparat ne more reproducirati resnične barve tonov. Čeprav je sprejem televizijskih oddaj v nekaterih deželah že zadovoljiv, pa televizijski aparati še vedno niso povsem uspešni. Najboljšo televizijsko elektronsko cev imajo v ZDA, imenujejo jo super-ortikon. Ta cev deluje po principu super-ikonoskopa. V ceveh, ki jih uporabljajo v Evropi, se izgubi do 90% svetlobe, medtem ko je v ameriških ceveh izrabljeno 100% svetlobe slike, ki jo

prenašajo. V zadnjem času so s tem, da so super-ortikonu dodali ojačevalec, iznašli učinkovit način ojačevanja svetlobnih signalov v sami cevi ter so s tem dali taki televizijski cevi skoro isto občutljivost, kakor jo ima človeško oko. Praktično bo kmalu mogoče televizijsko snemanje pri luninem svitu v jasni noči.

—Ljudska Pravica

Oglašajte v . . . Enakopravnosti

SEDMAK

Vršimo selitve in prevažamo lahko ekspresno robo
Kupujemo in prodajamo rabljeno pohištvo
321-325 EAST 156th STREET, blizu LAKE SHORE BLVD.
KEanore 1-6580 IVanhoe 1-6370

EUCLID POULTRY

549 EAST 185th ST., KE 1-8187 Jerry Petkovšek, lastnik
Vsakovrstna perutnina in sveža, prvovrstna jajca. Sprejemamo naročila za perutnino za svahe, bankete in veselice, itd. NEKAJ POSEBNEGA: Prodajamo kokoši tudi zrezano na kose ter si lahko nabavite samo one kose, ki vam najbolj ugalajo.

ZA POPRAVITI ALI STAVITI NOVO STREHO ALI ŽLEBOVE.

SEDAJ JE ČAS

Vršimo vsa, v kleparsko stroko spadajoča dela.
Cene so zmerne. — Se priporočamo v naklonjenost.
Lahko pišete na ta naslov:

FRANK KURE

R.F.D. 1, Newbury, Ohio Pokličite telefonično: Newbury 1-283

Še najboljši!

1954 FOOD AND HOME SHOW

Kuhinjski nasveti!

Zabava!

Veselite!

Nagrade!

4.-11. nov. Public Hall

DEMONSTRACIJE V KUHI VSAKI DAN!

(pod vodstvom Cleveland Plain Dealer)

CLEVELAND NEWS TEKMA V PEČENJU

(1954 samovžigalne plinske peči za zmagovalke vsaki dan)

SVETOVNO ODLIČNA DIONE LUCAS!

(Na TV najbolj znana mojstrica v kuhinji nastopi osebno v ponedeljek, 8. nov. in v torek, 9. nov.)

MYRUS, UMSKI ČAROVNIK!

(Televizijski mojster možganske telepatije, nastopi osebno v četrtek, 4. nov. in v petek, 5. nov.)

Ne zamudite!

Še najboljši!

ZABAVA IN POSEBNI GOSTI BODO V 1,000

SEDEŽEV OBSEGAJOČEM "MATCHLESS" GLEDALIŠČU

JOHN YAGER

IV 1-5702

GRADBENI KONTRAKTOR
Ako želite zgraditi novo garažo ali klet pod vašo hišo, vam po-
strežem v popolno zadovoljstvo

See the New, Exciting

FOOD & HOME

Show

Public Auditorium
NOV. 4 thru 11
I. P. M. - 11 P. M.

FREE SAMPLES - VALUABLE COUPONS
HARVEST OF FOODS
LIVE GREENHOUSE
PARADE OF KITCHENS
FASHIONS IN DINING
DAILY CONTESTS
50¢
DEMONSTRATIONS
HOUSE

\$1

MANDEL SHOE STORE

VAM DAJE PRILIKO,
DA SI
PRIHRANITE DENAR

• S seboj lahko prinesete vaše stare čevlje, ne oziraje se na to koliko so obnošeni — moške, ženske ali otroške — in dobili boste \$1.00 popusta na vsak par pri nakupu novega para vrednega \$5.00 ali več.

NE ODLAŠAJTE!

• Izberite vse vaše čevlje — tudi delavne — in si prihranite denar.

MANDEL SHOE STORE

6125 ST. CLAIR AVENUE

\$1

MI DAJEMO IN IZMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE

THE MAY CO'S BASEMENT

Milium podloga

"Duxkin" Vinyl
plastični

JACKETS

6.99

- Beli
- Turquoise
- Rdeči

Vinyl plastika izgleda kot capeskin usnjo in narejeno iz Harte's Wataseal. Imajo celotno podlogo iz iridescent rayona z volneno vmesno podlogo. Se pere, ne obdragne, ne razpoka in ne olup. Stalne barve in nepremočljivi. Privlačni stili s pasom in gumbami na rokavih. Mere 10, 12, 14, 16, 18.

The May Co's Basement
oddelek s športno opravo

DEKLIŠKI 6.99 PRALNI PLASTIČNI

USNJNI

JACKETS

5.99

- Rdeči
- Plavi
- Rjavi
- Beli
- Roza
- Rumeni

Usnjeni jopiči, ki se lahko operejo... lepi in trajni, tudi! Zelo topli ker so podloženi z težkim prešitim rayonom. 2 velika žepa z okraski gumb, gladki kraj spredaj in zadaj. Gumbi spredaj, pas, ki se zavže spredaj. Primeren za vsako nošo. Mere 8 do 14.

The May Co's Basement
oddelek z dekliško opravo

France Magajna

Zalostne zgodbe o veselih Kraševcih

(Nadaljevanje)

Ako bi ljudje tedaj prinesli skupaj vrvi in iz skedenjskih vrat naredili zasilen splav, bi siromaka lahko rešili, saj voda je le naraščala in ni delala nikakih tokov ali vrtincev. Toda kdo naj se ob takem času odbiva od prizora, kakršnega niso še nikoli videli vremške oči!

Kdo pa je imel dotlej priliko videti tako povodenj ali pa živega človeka, ki se utaplja? Le nekateri pobožnejši so se spomnili na mlinarjevo neumrljivo dušo in so tekli klicat župnika, da bi mu dal odvezo. Župnik, zvest svojemu poklicu, je prišel in mlinar, čepeč na slemenu strehe, mu je na razdaljo dvajsetih ali tridesetih metrov glasno našteval svoje grehe. Navzoči so sicer vlnjudo gledali proti nebu in pobožno sklepali roke, vendar so skrbno pazili, da bi jim ne ušla nobena beseda. Prav razločno so čuli, kako grdo se je mlinar svoječasno ženil in kolikokrat jih je opeharil pri merici. Po končani spovedi je zmolil še "grevengo" in župnik mu je podelil sveto odvezo. Ni ga dal v sveto olje, kakor so pravili. Med njim in mlinarjem je bil le premoker prepad.

Ko so bili vsi računni zaključeni in podpisani, je mlinar lepo zdrknil s slemena v vodo in v strahu božjem utonil. Če bi tega tedaj ne bil storil, bi mu prijatelji ne bili nikoli odpustili.

Kako uro zatem je silni pritisk vode zlomil oviro v škocijanski jami. Nekoliko ur še in vse je bilo zopet tako, kot bi zmeraj moralo biti. V bližini Staramavšnika so našli ljudje mlinarja, spokojno ležečega v blatu. Škocijanska ja-

ma je popolnoma ozdravela in ni nikoli več napravila take burke.

Zdaj, ko sem vam podal pristno in silno resnično sliko Vremške doline, boste brez dvoma želeli vedeti kaj o nas in o naših navadah. Dobro, soglašam. Le to vam povem, da se ne bom držal nikakega reda. Vse navzkriž vam bom pripovedoval, tudi če vas prime vedomec.

Vzemimo za začetek naš jezik.

O škofeljih sem vam bil že pravil, da nihče na svetu ne ve, kam spada njihova govorica. Pa tudi pri nas ostalih ni mnogo bolje. Ljubljanci, ki pravijo kobju "kojn" in rečejo "lohka" namesto "lahko," se nam zmeraj smejejo.

Kadar boste nekoga čuli, da z vso silo udarja na polni "o," smete biti prepričani, da je to škofelj. Ko rečejo oni "gor," se tudi čuje "gor" in ne "guar," kakor izgovarjajo drugi kristjani. Mi, Gorenjerci, smo drugačne krvi in nam najbolj prija črka "a." Mi so vozimo s "kolesom" in ne s "kolesom." Za kosilo imamo mi "palenta z jetranca" in ne "polento z jetrnico." Iz naše velike ljubezni do črke "a" nam je vsaka pesem mila, ki ima v sebi polno teh čerk. Samo poslušajte, kako je to lepo:

"Od kod si, dekle, ti domaaaaa,"

Gornjeležečani so pa nekaj čisto posebnega. Skoro gotovo so kaj v žlahti z Askerecem, ker tako strašno "oajo" in "uajo" in "jajajo," da bi se celo Askerec prestrašil. Oni rečejo "kaj pj," na-

mesto da bi rekli "kaj pej," kot bi morali, če bi znali pravilno slovenščino! Včasih se jim pozna, da so v sosedstvu z Gornjimi Vremami, ker vzklik "o joi!" izgovarjajo "a jaj." Iz tega vzroka pravijo zlobni ljudje Ležečanom "jajčarji." Ležeška narodna himna se glasi:

"Štirje fantje pojejuaj,
pojejuaj,
pojejuaj,
štirje fantje pojejuaj,
pojejuaj: 'Juhej!'"

Človeku pridejo kar solze v oči, ko čuje tako pesem! Ležečanom pravimo včasih tudi "Kunci," pa le takrat, ko jih ni v bližini. Od kod izhaja ta naziv, ne vem; morda iz tega, ker so bili Ležečani že od davna dobri lovci na kune.

Jezik Spodnjemercem je pa spet delikatesa zase. Povprečen Slovenec bo rekel svojemu očetu "ate," Spodnjemercem pa "atiieeee." Zadnji dve črki morate vleči vsaj pol ure dolgo, da bo prav. Ko je za časa rajne Avstrije Janko Novačičev deklamiral pesem na čast blagemu Francu Jožefu ob priliki njegovega rojstnega dne (to se je godilo v ljudski šoli, prosim), je bil njegov končni vzklik:

"Živjuaaa, presvitli naš cesar, živjuuuuu!"

Ni čuda, da so vsi navzoči jokali od ginjenosti!

Po škofeljskem zgledu se tudi Famlje in Goričani nagibajo malce proti črki "o," ne pa tako Britof. Ta koleba sredi vseh naših narečij in pomaga zdaj temu, zdaj cnemu, da se le ne zameri nikomur.

Vremška dolina ima to posebnost, da je v njej še zdaj precej litrov plave, aristokratske krvi. Na Barci imajo komaj škofa, mi Gornjerci se pa postavljamo kar s Cesarjem. Spodnje Vreme so še na boljšem—dva Cesarja imajo. Na Škofljah je Kralj in Grof, najzvarnejša monarhija pa je v Famljah. Tam imajo Kralja in Kneza in Rihtarja. Ta poslednji vas lahko vsak čas postavi pred "krvavo rihto." Navadno pa je krvava rihta pri njem le ta-

krat, ko ima krvavice za večerjo. Da čuvajo svojo dragoceno monarhijo, imajo Famelci zmeraj pripravljenega Sovdata, in da bi ta ne spal na dežju, poskrbi zanj Kasarničan!

V starih časih, ko so fantje iz Gorič rajši hodili v farno cerkev k maši kot dandanes, so znali nekaj dati na svojo čast. S prvimi krajcarji, ki so bili njegova last, si je moral vsak kupiti viržinko, če je hotel namreč biti fant. Tisto sarkovo slamico, ki je bila v njej, si je zataknil za uho, da so lahko vsi ljudje po svetu videli, kaj premore. Kdor je bil brez viržinke, ni smel v fantovski zbor; moral je capljati sam daleč za njimi. Strumno so korakali goriški viržinkarji skozi Famlje, katerih pa niso bogve kaj "obrajali." Ko so pa prišli do predmestja Britofa, tega našega slavne centra, je pa postala stvar odločno drugačna. Poveljnik fantov je dal znamenje in kompanija se je ustavila, kakor bi odrezal. Viržinke vsi ven! Kadilec ali nekadilec, tu si je moral viržinko zapaliti vsak! Ko je fantovski poglavar videl, da je vse v dimu, je dal povelje za slavnostni pohod skozi vas. In fantje Goričani so marširali skozi Britof oblastno kakor Napoleonova garda in puhali dim kakor tri in trideset predpotopnih lokomotiv. Vsa britovska dekleta so jih seveda z občudovanjem in vsa zamaknjena gledala. Ko so se srečno in brez velikih nezdod prebili skozi vas, so na dano povelje pomenicali tleče cigare ob zid Deklevovega lanišča in modro nadaljevali pot proti fari. Ob po-

vratku se je stvar ponovila, a z razliko, da so si viržinke zapalili pri zidu Deklevovega lanišča in jih omencali ob Rijakove svisti na drugem koncu Britofa. To se je ponavljalo od nedelje do nedelje, dokler je pač pri posamezniku viržinka vzdržala. Potem je pa bilo treba kupiti drugo in potrošiti zanjo nič manj kot štiri krajcarje.

Fantje iz Gorič so na svoj sloves mnogo dali. Zgodilo se je, da je imela biti v Vremah birma. Ljubljanski škof je imel točno določeno rutino tega opravka. Bilo je, kakor da bi postavil domine pokonci na mizi—ko dregneš prvo, padejo po vrsti vse. Tako je bila birma vselej najprej v Senožečah in šele naslednji dan v Vremah. Goriška vas je pa prva od senožeške strani. Fantje iz Gorič so rekli ob neki taki že davni priliki, da morajo gospoda škofa počastiti takoj, da ne bo nikoli pozabil. Saj je bil za naše kraje on najvišja duhovna gosposka.

Toda kako počastiti? Morda s slavalokom? Ne velja; to je že zastarana stvar. Slavaloke bodo druge vasi tako in tako postavile. In napisi bodo na njih kakor zmeraj: "Slava našem vladiki!" in podobno. Mi, ki smo fantje iz Gorič, moramo pokazati nekaj bolj učinkovitega. Možnarje! Gromsko streljanje! Puf—puf! To bo strmel gospod škof! Fantje iz Gorič so begali po vsej deželi in znašli skupaj ljute pihave in možnarje in havvice in zbirali pri "raubšicah" prostovoljne prispevke v obliki smodnika.

Prišel je usodni dan. Vsa vremška fara je bila v svatov-

skem oblačilu in povsod so vihrala bandera in se hudo mušeno igrala z našimi vetrovi. Ze v ranih urah so goriški fantje napravili ogenj ob cesti in žarili v njem na dolgih kolih nasajena železna zažigala. Možnarji in drugo topništvo je bilo nabasano in nared. "Čujte, fantje!" je naročal poglavar goriške mladine resno. "Najprej naj gre vedeta ali predstraža dveh mladeničev do onegale ovinka. Vidva, Tonček in Pepček, bosta šla. Tam bosta gledala čez Gabrško planoto in pazila. Pomnita! Škof se ne bo vozil samo v eni kočiji, marveč v mnogih! Bodita budna! Ena sama kočija nima pomena. Morda se bo v njej vozil senožeški možnar. Temu ne bomo streljali. Naj mu strelja njegova žena, če hoče. Kadar bo škof zares prihajal, takrat bo mnogo kočij in takrat dajta znamenje, da se pošteno izkažemo."

Vedeta je odšla. Ostali fantje so dregali v žerjavico in belili kovinske osti, s katerimi bodo ob danem ukazu prižgali smodnik v ponvica možnarjev.

Ure so tekale počasi in nestrpnost je naraščala. Malce v ozadju je stal ves ostali zbor Goričanov in Goričank. Otroci so silili v ospredje, pa so jih fantje podili: "Marš! Ali hočete, da vam odstrelimo nosove?"

Nesreča je hotela, da je od Senožeč vel rahel veter in prav v smeri proti Vremski dolini. Z vrha Gaberka so se prikazali številni vozovi, pa jih ni mogla ve-

deta jasno razločiti, ker so bili vsi oviti v oblake cestnega prahu. Rahli veterc je nosil te oblake za njimi, da jim niso mogli uteči.

Ali so to škofove kočije ali ni? Kako naj vedeta to spozna? Samo to je vedela, da jih je precejšnja vrsta. Pa kaj! Gotovo je škof s spremstvom; kdo pa bo drugi! Treba je dati znamenje.

(Dalje prihodnjič)

DEKLETA in ŽENE

Se je čas, da si izberete najnovjšo in čisto volneno zimsko "PRINCESS" suknjo (plašč), suit (kostim) ali garantirani KOŽUH, katere dobite pri meni ceneje kakor na kateri razprodaji.

Prosim, pokličite me ali se oglasite, da Vas peljem v tovarno. Za pošteno postrežbo Vam se priporočam,

BENNO B. LEUSTIG
1034 ADDISON RD.
ENdlicott 1-3426

CHICAGO, ILL.
FOR BEST
RESULTS IN
ADVERTISING
CALL
DEarborn 2-3179

WANTED TO RENT

RESPONSIBLE Adults need 3½ or 4 room unfurnished apartment. Good location. N. or N. suburbs. Moderate rental.

GRenleaf 5-5809

JUST ARRIVED

PAUL PETERSON'S LODGE
ROUTE 14, CRYSTAL LAKE

● Your host, PAUL and SYLVIA PETERSON, proudly announce the opening of their new restaurant serving the same fine food and drink as Chicagoland customers have been enjoying at the EVERGREEN'S in Dundee and the SUPPER CLUB in Palantine.

For Reservations Phone
CRYSTAL LAKE 125

QUALITY AT A PRICE—EASY TERMS
STAKICH FURNITURE CO.
JAMES D. STAKICH, Prop.
IVanhoe 1-8288 16305 Waterloo Road
STORE HOURS: Monday, Thursday, Friday—9 A.M. to 9 P.M.
Tuesday-Saturday 9 A.M. to 6 P.M. Wednesday 9 A.M. to 12 Noon

Presenetljivi nakupi! ...

Veliki prihranki! ...

NAJNIŽJE CENE VEČ LET BAILEY DAYS

v vseh 4 BAILEY TRGOVINAH
PRIHRANITE SI NA VSEH ZIMSKIH POTREBŠČINAH
POSLUŽITE SE PRILIKE SEDAJ IN SI PRIHRANITE

BAILEY DNEVI, kot vsi veste, so pričetek zimske in praznične sezone. BAILEY DNEVI so še vedno bili velik praznik za to trgovino, in letos smo napravili načrte, da bodo še največji izmed vseh.

To je razprodaja, ki nadkriljuje vse posebne dogodke tekom leta! Je to razprodaja, ki vam prinese najnižje cene več let na prvovrstni opravi za vso družino in potrebščinami za na dom ... sedaj je čas, da si prihranite na zimskih potrebščinah ... je čas, da nakupite za Božič.

STOTINE POSEBNOSTI V VSAKEM DEPARTMENTU
NE ZAMUDITE JIH!

V vseh 4 BAILEY TRGOVINAH

DOWNTOWN... Ontario and Prospect
LAKEWOOD... Detroit and Warren Road
EUCLID AVENUE... Euclid at East 101st Street
LAKE SHORE... Lake Shore Blvd. at East 228th Street

MERCHANTS ZNAMKE SO DODATNI PRIHRANKI

1883

1954

SPOROČILO IN ZAHVALA

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno in težko vest, da nam je umrla draga in ljubljena mati

Josephine Ogrin

rojena NOVAK

Izdihnla je svojo blago dušo pripravljena na pot v večnost, dne 3. oktobra 1954.

Rojena je bila v vasi Toplice na Dolenjskem dne 28. oktobra 1883. Pokopali smo jo dne 7. oktobra na katoliškem pokopališču Kalvarija.

Pogrebno sv. mašo zadušnico je daroval Rev. Louis B. Baznik ob asistenci Rev. Jos. Varga in Rev. Victor N. Tomca.

S hvaležnim srcem in toplo besedo izrekamo srčno zahvalo Rev. Joseph Vargi, ki je pokojno previdel s svetimi zakramenti ter jo tako pripravil za vstop v srečno večnost. Bog plačaj!

Enako se s hvaležnim srcem zahvalimo Rev. Louis B. Bazniku za opravljeno pogrebno sv. mašo in druge pogrebne molitve.

Dalje se zahvalimo Rev. Jos. Vargi in Rev. Victor N. Tomcu za asistenco pri sv. maši. Prav tako tudi Rev. A. Andreju za udeležbo pri sv. maši.

S hvaležnim srcem in toplo besedo izrekamo prijateljsko in srčno zahvalo vsem številnim prijateljem, znancem in sorodnikom, ki so se prišli posloviti od pokojne matere, ko je ležala na mrtvaškem odru; zahvalju-

žaljujoči ostali:

JOSEPHINE ZORMAN, hči
JOSEPH ZORMAN, zet

Cleveland, Ohio, dne 4. novembra 1954.

JOSEPH OGRIN, sin
MARY JO, vnukinja JOHN J., vnuk
JOSEPH S. OGRIN, vnuk

jemo se vsem onim, ki so nam izrekli tolažilne in bodrilne besede ob našem žalovanju; z neizmerno hvaležnostjo se spominjamo vseh onih, ki so s cvetjem, rožami in venci obložili truplo pokojne mame; nepozabna zahvala vsem in vsakemu, ki je daroval za svete maše; in končno zahvala vsem, ki so s svojimi avtomobili peljali pogrebce na pokopališče.

Hvala vsem in vsakemu posamezniku, ki nam je v boleštni žalosti nudil sočutno naklonjenost, kakor tudi pogrebному zavodu Jos. Zele in sinovi za čuvstveno pogrebno delo.

Izraz tople zahvale naj prejmejo društva: sv. Ane št. 4 SDZ, sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ, Srca Marije št. 224 ZPD, ter podružnica št. 25 SZZ za naklonjenost in pomoč.

Dalje naj prejmejo izraz naše tople zahvale in za obiske pokojne tekom bolezn.

Naše mame ni več. Odšla je v večnost, kjer ni usodnega zemeljskega trpljenja. Zato ji v tihi žalosti želimo: Mirno počivaj, sladko snivaj; vse to si zaslužila kot dobra, skrbna, zlata in nikoli pozabljen mama.